

VALOKEILA

XXVIX OULUN KANSAINVÄLISEN LASTEN- JA
NUORTENELOKUVIEN FESTIVAALIN VIRALLINEN
ÄÄNENKANNATTAJA

Punamin matkassa Nepaliin

LUE LISÄÄ TAKASIVULTA!

KIRJAVINKKI

Hauskoja hetkiä kaipaavalle

*Sinikka ja Tiina Nopola:
Risto Rappääjä ja komea Kullervo.
Tammi, 2002.*

8–9-vuotiaiden sanataideryhmän mielestä *Risto Rappääjä ja komea Kullervo* on nauruhermoja kutkutteleva kirja, joka pitää otteessaan ensi sivuista viimeisiin lauseisiin asti.

Riston harmiksi naapurin vaarin luo on muuttanut Kullervo, joka onnistuu hurmaamaan puolelleen niin Nellin kuin Rauhatäidinkin. Kullervo ei ole tavallinen lapsi, vaan hän pukeutuu vain valkoiseen, juo teensä hopeisena. Hän aikoo myös löytää vaimon yksinäiselle vaarilleen!

Ristoa Kullervon omiutiset tavat ärsyttävät: Kullervo pelkää vieraita toiletteja, voi juoda vain sopivan viileää vettä ja lukee aamut illat puhelinluetteloa. Rauhatäti väittää Kullervon omiutisten tapojen johtuvan siitä, että Kullervo on oikea aatelinen. Aatelinen tai ei, Risto päättää, että Kullervosta täytyy päästä eroon.

Miten Riston suunnitelma onnistuu? Mitä Kullervo oikein etsii puhelinluettelosta? Entä löytääkö Kullervo vaarilleen uuden vaimon? Vastaukset näihin kysymyksiin saat lukemalla kirjan *Risto Rappääjä ja komea Kullervo*.

8 - 9-VUOTIAIDEN
SANATAIDEKERHO

**Risto Rappääjä ja polkupyörävaras
Suomi 2010, 75 min**

ke 17.11. klo 19, Plaza 4
to 18.11. klo 11, Plaza 1
su 21.11. klo 10, Valvesali

VALOKEILASSA

Vuorten viisaat herättää viisauden

Jos istuu bussimatkan mieltien viisautta, onnellisuutta ja elämänsä suuntaa, tietää, että elokuva on herättänyt ajatuksia.

Dokumentissa *Vuorten viisaat* neljä lukiolaista tutustuu vuoriston vanhusten elämään. Nuoret ovat kuin ketkä tahansa, jotka pohtivat oman elämänsä suuntaa. Jokaisella heistä on halu tehdä jotain tärkeää ja löytää oma tiensä, mikä ei ole yksinkertaista.

Vanhukset elävät jokseenkin askeettista elämää, täynnä kunnioitusta. Heillä on erittäin omintakeinen side elämään ja viisautta, jota ei saa kuin elämällä. Viisautta, jota meidän kaikkien tulisi kuunnella.

Jokaisen sanan, ilmeen ja eleen takaa kamera vangitsee henkilöiden aidot tunteet. Katsoin valkokankaan läpi näiden ihmisten sieluun, joka ei voinut valehdella. Huomasin, että meillä jokaisella on samankaltaisia aja-

Vuorten viisaat -elokuvan taustalla soi suomalaisen lauluyhtye **Rajattoman musiikkia**.

tuksia sydämellämme, mutta kaikilla on kuitenkin eri tarina ja viisaus jaettava toisillemme.

Mitä viisaus sitten on, tai onnellisuus? Mikä on se oikea tie? Yksi vanhuksista sanoi, että ei ole väliä, tykkääkö siitä mitä tekee: sitä tekee vain elääkseen. Hän perusteli ajatustaan sanomalla, että jos ihminen etsii vain hyviä asioita elämässään, hän ei päädy mihinkään.

En ehkä saanut täysiä vastauksia omiin kysymyksiini, mutta dokumentin myötä tiedän, että me kaikki tarvitsemme van-

huksempa, jonka viisautta voimme ammentaa itseemme. Tärkeintä on, ettemme keskity siihen, onko elämä täydellistä tai juuri sitä, mitä haluamme, vaan että meillä on päämääriä ja paikka, jossa voimme olla vapaita ja osa jotain sellaista, mitä ihmisäivot eivät käsittä.

KRISTIINA LEINONEN
SANATAIDERYHMÄ KAMELEONTTI

**Vuorten viisaat
Japani 2010, 125 min
yli 14-vuotiaille**

ke 17.11 klo. 15.00, Studio
la 20.11. klo 14.00, Plaza 4

FESTARITUNNELMISSA

Dokumentteja, kirjoja, Italiaa

Sanataidekoulun kriitikoiden kynät ovat jo kipunoineet eri elokuvien ympärillä. Viikon ensimmäinen festarilehtemme nosti esiin kunniamerkit Marjut Komulaisen. Tänään Valokeila pureutuu festivaalin dokumenttielokuvaan, joiden mukana voi matkustaa esimerkiksi Nepaliin, Ranskaan tai Japaniin.

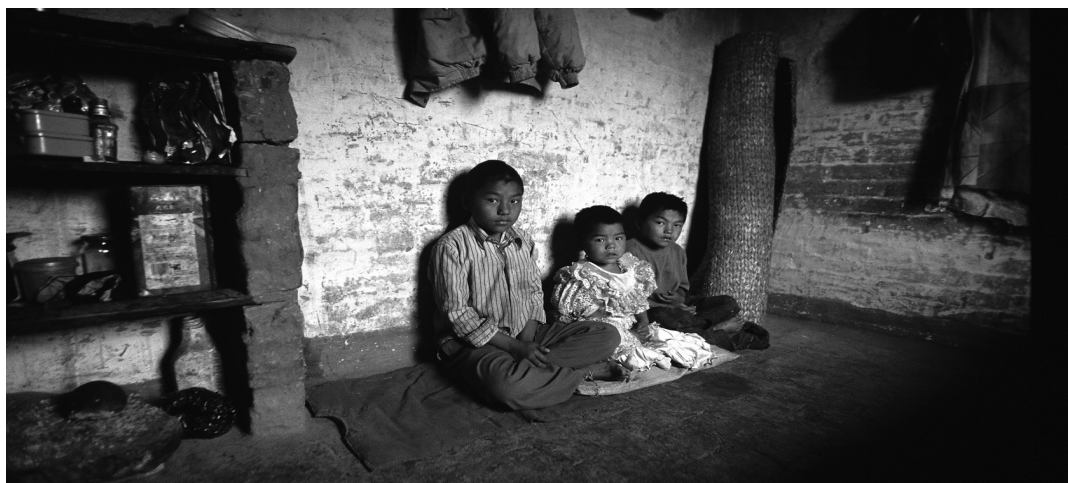
Valokeilaan keskittyä viikon aikana vielä erityisesti ita-

liaalisiin elokuvaan sekä kaunokirjallisuudesta kumpuaviin aiheisiin. Italiasta tulee sekä aivan pienille suunnattuja animaatioita että kokopitkiä näytelmäelokuvia, ja niistä voi lukea perjantain lehdestä. Kirjallisuusaiheisiin kriitikot paneutuvat viikon viimeisessä lehdessä lauantaina.

Erityisen kiinnostavaa on, lunastaako Risto Rappääjä

-elokuva sanataideharrastajien odotukset. Sanataidekoulun 8–12-vuotiaat harrastajat ovat sukeltaneet syksyn aikana Sinikka ja Tiina Nopolan Risto-kirjojen maailmaan. Kirjat ovat saaneet suuren suosion, mutta miten käy elokuvan? Se selviää lauantain lehdestä.

KATI INKALA JA ANNA ANTONEN
VALOKEILAN PÄÄTOIMITTAJAT

Punamin sisarukset ja ystävä kotona.

Pieni vahva isosisko

Punam on Nepalissa asuva yhdeksänvuotias tyttö. Perheen äiti on kuollut, ja isä tekee pitkää päivää riisiviljelmällä, joten Punam joutuu huolehtimaan pikkuveljestään ja -siskostaan. Siitä huolimatta he pystyvät käymään koulua. Koulussa he opiskelevat esimerkiksi englantia, liikuntaa ja matematiikkaa. Koulurakennus on pieni, ja siellä on paljon lapsia. Luokkien välissä ei ole seiiniä, vaan ainoastaan verhot.

Punam ei ole itsekäs: hän toivoo sisarustensa ja ystäviensä parasta. Hän tahtoisi aikuisena ruveta opettajaksi, jotta pystyisi auttamaan muita samanlaisissa oloissa eläviä lapsia. Hän haluaisi myös sisaruksilleen kunnan ammatin. Punam uskoo veljensä voivan tulla miksi tahansa, mutta hän on huolissaan siskostaan, jolla on huonot jalat.

Neljän vuoden päästä lasten täytyy välillä tehdä töitä tiilitehtaalla. Heillä on kuitenkin yhä aikaa

jatkaa koulunkäyntiä. Koska lasten isä työskentelee myös tiilitehtaalla, he näkevät toisiaan enemmän, joten siinä on sentään jotain myönteistä.

Kulttuurishokki

Meidän mielestämme *Isosisko Punam* -elokuva oli hyvä ja melko puhutteleva. Oli kauheaa nähdä, kun pienet lapset joutuivat tekemään raskasta työtä. Silti he pystyivät välillä leikkimään ja iloitsemaan pienistä asioista, kuten isän läsnäolosta ja mehujään syömisestä.

Tuntui oudolta katsoa, että meitä nuorempi Punam oli ikään kuin äiti perheelleen. Hän teki ruokaa, kävi kaupassa ja huolehti sisaruksistaan yrittäen samalla huolehtia omasta koulunkäynnistään ja työskentelystään. Länsimaisessa kulttuurissa lapsilta ei vaadita sellaista, ja elokuvan aikana tulimme miettineeksi, miten itse olisimme

selviytyneet. Ajattelimme myös, että jos emme olisi saaneet minikäänlaista koulutusta, voisimme olla itekin töissä tiilitehtaalla.

Elokuvan aikana mieleen nousi kysymyksiä: Mistä Punam on oppinut huolehtimaan omista ja perheensä asioista? Onko Punamilla koskaan ollut ketään naisen mallia, jos hänen äitinsä kuoli hänen ollessaan viisivuotias? Minkälainen suhde hänellä on isäänsä, joka ei ole juuri koskaan Punamilla on?

Lopussa Punam käy kameran takana kuiskaamassa kuvaajalle: ”Älä unohda minua.”

KAIIJA RAHKONEN JA
MARIA RASINKANGAS
SANATAIDERYHMÄ KAMELEONTTI

Big sister Punam
(*Isosisko Punam*)
Serbia/Nepal 2009, 51 min

TIEDOTUS

Tervetuloa kielikylpyyn

Festivaalin ohjelmistossa on runsaasti elokuvia eri maista ja eri kielillä. Esimerkiksi Sebbe-elokuvassa voi harjoitella ruotsin kieltä, ja Rosa Luxemburgin jäljillä -elokuvassa puhutaan ranskaa.

Lauantaina 20.11. klo 12 kaikki saksan kielen osaajat ja opiskelijat ovat tervetulleita katsomaan elokuvan Krokotiilijengi iskee jälleen (Plaza 5). Elokuvaan on vapaa pääsy. Tässä, kuten kaikissa kilpa-, maailmanpyörä-, kasvukipuja- ja dokumentisarjan elokuvissa, on englanninkielinen tekstitys. Myös englannin harjaannuttaminen on siis mahdollista samalla kertaa.

Festivaalin aikana kielikylpy ei rajoitu pelkästään koulussa lukemiimme kieliin, sillä ohjelmistosta löytyy myös nepalin-, japanin-, syyrian- ja italiankielisiä elokuvia. Elokuvat tarjoavat mahdollisuuden vahvistaa kielitaitoa sekä oppia kyseisestä maasta ja maan tavoista. Lisäksi elokuvat tuovat Suomessa asuville eri maiden kansalaisille tuulahduksen tuttua ja kotoista omasta kotimaasta.

MARJO PEKONEN
29. Oulun kansainvälinen lasten- ja nuortenelokuvien festivaali 15. - 21.11.2010
<http://www.oulunelokuvakeskus.fi/lef>

TOIMITUS

Päätoimittajat: Anna Anttonen ja Kati Inkala
Toimitus: Elina Tihinen, Kristiina Leinonen, Kaija Rahkonen, Maria Rasinkangas, Senni Luttinen, Karoliina Hyrkäs, Eliisa Halonen, Iiris Kontio, Oona Tuomaala, Viivi Kaikkonen, Veeti Taimisto, Viivi Immonen ja Marjo Pekonen
Taitto: Henna Toppi
Julkaisija: Valveen sanataidekoulu, Oulun kansainvälinen lasten- ja nuortenelokuvien festivaali
Painos: 400 kpl

Lisätietoja:
www.oulunelokuvakeskus.fi/lef

LEFFA-ARVIO

Skating on the other side of the world

Sébastien Abesin ohjaama *Skeittarien matkassa* on värikylläinen dokumentti kuuden ranskalaisen skeittarin matkasta Indonesiaan. Indonesiassa skeittaajat etsivät uusia paikkoja tempujen tekemiseen ja kuvaamiseen. Samalla he saavat lisäinspiraatiota uudesta ympäristöstä.

Skeittausta värittävät keltainen, vihreä ja auringon valo, jotka antavat dokumenttiin valoisan ja herkkuisen maun. Kuvauskulmat eivät olleet tyl-

siä, vaan välillä kameran kanssa liikutaan maantasossakin.

Vaikka kuvaukseen on selkeästi käytetty aikaa, jotta saavutettaisiin tietty rentous, se ei mielestäni kuitenkaan tuo dokumenttiin tarvittavaa vauhtia. Erilainen musiikki olisi ehkä voinut tuoda dokumenttiin lisää kaipaamaani vauhdikkuutta, mutta toisaalta, dokumentin pääosassa ovat selkeästi skeittaajien omat kokemukset vierassa maassa skeittauksesta. Dokumentista mieleeni

jäivät erityisesti Indonesian värit ja yleinen katukuva. Skeittauspaiikat olivat vähän ränsistyneitä. Silti niiden käyttö oli rajallista vartiointin takia. Dokumentin hienoimpiin kohtauksiin kuuluu yhden skeittaajan onnistuminen kauan yrittämässään tempussa, mistä hän sai myös tilannetta seuranneen vartijan onnentoivotukset.

SENNI LUTTINEN
SANATAIDERYHMÄ KAMELEONTTI

Indonesi 'am
(*Skeittarien matkassa*)
Ranska 2008, 24 min
Studio
la 20.11. klo 18.00, 19.00 ja 20.00